



JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Arbejdsmarkedsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 3. juni 2008
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0580
Dok.: STC41039

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 48, som Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. maj 2008 vedrørende forslag til lov om arbejdsgivers brug af jobklausuler (L 81).

Lene Espersen

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 48 fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg vedrørende forslag til lov om arbejdsgivers brug af jobklausuler (L 81):

”Ministeren bedes sende udvalget en vurdering af jobklausulers lovlighed i forhold til grundlovens § 74.”

Svar:

Bestemmelsen i grundlovens § 74 har følgende ordlyd:

”§ 74. Alle indskrænkninger i den fri og lige adgang til erhverv, som ikke er begrundede i det almene vel, skal hæves ved lov.”

Bestemmelsen, der ved affattelsen i 1849 navnlig tog sigte på begrænsninger i næringsfriheden som følge af laugvæsenet, er antaget ikke at have karakter af en egentlig retsregel, men blot en programerklæring for lovgivningsmagten, jf. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret (3. udgave ved Ole Espersen, 1980), side 781 f. I nyere statsretlig litteratur er det dog gjort gældende, at bestemmelsen i grundlovens § 74 ikke kan være ganske uden betydning for en retlig vurdering af aftalte eller vedtægtsbestemte begrænsninger af adgangen til erhverv og arbejde, jf. således Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 3 (3. udgave, 2003), side 216 f., som i den forbindelse bl.a. nævner, at grundlovens § 74 har været påberåbt i sager vedrørende organisationsfrihed, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 1986, side 898 (den såkaldte HT-dom), hvor Højesteret anførte, at bl.a. grundlovens § 74, som var påberåbt af de afskedigede buschauffører, ikke gav grundlag for at fastslå, at afskedigelserne var ugyldige. I forlængelse heraf anfører Henrik Zahle, a.st., at grundlovens § 74 angår vilkårene for at etablere sig som selvstændig erhvervsdrivende, ikke vilkårene for at opnå ansættelse som lønmodtager eller for at organisere sig som lønmodtager.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan der på denne baggrund ikke rejses spørgsmål om jobklausulers forenelighed med grundlovens § 74.